ДЕТСКА ГРАДИНА „НЕЗАБРАВКА”
ГРАД ГУЛЯНЦИ , ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ, ОБЛАСТ ПЛЕВЕН,УЛ.”СТРУМА”, №8
тел. 065612494, e-mail :odz.nezabravka@abv.bg

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА”НЕЗАБРАВКА” гр. Гулянци

Утвърдил:.....
/Е. Янкова/

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето в предучилищна възраст , развитие на личността му, талантите, умствените и физически способности. Насочена е към придобиване на компетентности по всяко образователно направление с оглед възрастовите особености и потребностите му от овладяване на знания, умения и компетенции, чрез игра. Програмната система е разработена на основание чл.70 ал.1 от ЗПУО и в съответствие с чл.29, ал.4 от Наредба №5 от 0306.2016 г. за предучилищното образование. Тя е част от Стратегията за развитие на ДГ”Незабравка” в периода 2016-2020 г и съответства на държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

Целта и е да въведе детето в предметната и социална среда чрез подходящи за възрастта му форми на активност.

Изградена е на основата на гъвкавост и динамичност , интерактивност и иновативност с цел подпомагане и цялостно развитие на детето, поощряване активността му и приобщаването му към националните и общочовешки

ценности. Осигурява условия за изява на индивидуалния му потенциал и емоционалното му благополучие. Програмната система осигурява плавен преход в усвояване на образователното съдържание и специалната подготовка на детето за училище, отчитайки физическите и познавателните способности, специфични за възрастта.

В програмата се акцентира върху потребностите на детското развитие. Тя осигурява взаимодействие между дейностите на детето в съответствие със задачите по образователни направления и образователни ядра по всяко направление. Осигурява баланс между Програмната система -от една страна и от друга страна- необходимостта от перманентно усъвършенстване и актуализиране стратегията за развитие на детската градина.

Във връзка с чл..4 от Наредба № 5 от 03.06.2016 г. образование за предучилищното в програмната система на Детска градина „ Незабравка”“ са включени:

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
2. Разпределение на всяка възрастова група;
3. Механизъм на Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
4. Тематично взаимодействие между участниците в предучилищното образование

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие:

Водещи подходи за реализиране програмната система:

1.1. ***Хуманно-личностен***

Основава се на уважение към личността на детето и неговата самоценност. Водеща е толерантността към различията, ценностната ориентация, етнокултурните особености. Изграждане отношение на доверие в процеса на общуване.

1.2. ***Възрастов и Индивидуален***

Предполага определянето на индивидуалната перспектива за социално развитие на детето и специфичните методи,средства и задачи за осъществяване.

Съобразен с възрастовите особености и включването на детето в дейности за развитие на умствените способности,интелектуалното,емоционалното, нравственото и физическото развитие. Формира умения за индивидуална и групова работа, овладяване на групови норми и правила за работа в екип-изслушване, споделяне, съпреживяване успехите и постиженията на партньорите. Подкрепа и насърчаване на интелектуалните и творческите прояви на децата.

1.3. Диференциран

Основните приоритетни характеристики, върху които е изградена програмната система на Детска градина „ Незабравка”:

1. Речеви компетенции за говорим български език.
2. Реализиране на образователно-възпитателния процес като взаимодействие, при което децата са активни, мотивирани, мислещи, а педагогът е проводник на знания, помощник, сътрудник и партньор.
3. Балансирано взаимодействие между детска градина и училището – съчетаване спецификата на детската градина с изискванията на съвременното училище.
4. Детето е център на педагогическото взаимодействие – личностно ориентиран образователно-възпитателен процес.
5. Създаване на детска общност – зачитане личността на другия и придобиване опит за решаване на задачи и изпълняване на дейности заедно, в партньорска екипна работа.
6. Оптимална интеграция в образователното съдържание.
7. Развиване на емоционалната интелигентност чрез информационните и комуникационните технологии - игри, мултимедийни програми и авторски продукти.
8. Вариативност при поднасяне на тематичното и образователното съдържание.
9. Гарантирана възможност за избор на всеки педагог при вземане на педагогически решения.
10. Творческа реализация на идеите и дейностите, заложени в системата.
11. Непрекъснато обновяващ се модел на образователен процес – внедряване и използване на нови и работещи практики.
12. Познание, което е базирано на богатото детско любопитство, въображение и емоционалност.
13. Равен шанс в процеса на възпитание и подготовка на всички деца – зачитане на различието в езиковото и културното равнище на децата.

14. Непрекъснат процес на развиване на самостоятелност, инициативност, готовност за включване в различни дейности и отговорност при изпълнение на задълженията.
15. Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, осигуряваща подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата.

***Основните принципни положения*, върху които е изградена програмната система на Детска градина „ Незабравка”“ са:**

1. Осигуряване на възможности за всяко дете да изразява собственото си мнение и да отстоява собствената си позиция.
2. Създаване на условия за разгръщане и изява на индивидуалния потенциал на всяко дете.
3. Утвърждаване на личността на детето в общността на връстниците и заобикалящите го възрастни.
4. Прилагане на непрекъснато обновяващи се модели за предучилищна подготовка, които осигуряват равен достъп и качествено възпитание и обучение на всички деца, съобразени с условията, в които се намират.
5. Прилагане на педагогически технологии на обучение с ясно изразени интерактивна и иновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на креативността му.
6. Ефективност на образователните технологии върху основата на тясно обвързване на съвременната теория с конкретните педагогически практики.
7. Осъществяване на взаимодействието между детето и педагога на основата на доверие и взаимно уважение.
8. Превръщане на педагога в образец на подражание.
9. Обща подкрепа за личностно развитие насочена към ранно разпознаване на рискове в развитието на детето, които могат да дадат предпоставки за трудности в ученето му в училище.

10. Осигуряване на допълнителна подкрепа към деца със специални образователни потребности, деца в риск, деца с дарби и таланти, деца с хронични заболявания.

Подходите на педагогическо взаимодействие произтичат от глобална цел на педагогическият процес в детската градина – обучение и възпитание на подрастващите в един продължителен и целенасочен времеви процес, развитие на тяхната когнитивна сфера, култура на поведение, физическо израстване и укрепване, както и изграждане на опорни ценности, свързани с техния живот и детство като граждани на България и на Европейския съюз. Основните подходи са групов и индивидуален процес на въздействие от страна на педагогическия екип върху децата с цел постигането на целите и задачите, заложени в учебните планове и програми, както и групово и индивидуално педагогическо взаимодействие в системата „педагози – деца“.

Целите на настоящата

Целите на настоящата програма са свързани с:

- познаване и прилагане на интерактивни методи и средства за създаване на условия за изграждане на положително отношение на детето към социалната и природната среда;
- ранно формиране на мотиви за учене и осигуряване на плавен преход от детската градина към училищната среда;
- изграждане на ценности у подрастващите, важни за определяне на възпитателните цели и насочени към педагогическото взаимодействие;
- постигане на взаимодействие на сътрудничеството между педагози,
- деца и родители;
- предлагане на възпитателно-образователно съдържание, включващо в себе си конкретен личностен смисъл, социално-нравствени ценности, отношения и др.;

2. Форми на педагогическо взаимодействие

2.1. **Ситуацията е основна форма на педагогическо въздействие**. Протича предимно под формата на игра и се организира в учебното време. Осигурява постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование.Педагогическите ситуации се провеждат по следните образователни направления: БЕЛ, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструиране и технологии и Физическа култура.

2.2. **Допълнителни форми-** Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителите в групата.

Те са свързани с цялостната организация на деня детската група. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в държавния образователен стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето.Допълнителните форми се организират от учителите на групата извън времето за провеждане на педагогически ситуации.Те се провеждат както в учебно, така и в извън учебно време.

II. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

Броят на педагогическите ситуации при целодневна организация на предучилищното образование за различните възрастови групи е както следва:

Направления	I група 3-4 год.	II група 4-5 год.	III група 5-6 год.	IV група 6-7 год.
Български език и литература	1+2	2+2	2+2	3+2
Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2

Конструиране и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общо за седмицата	13	15	17	19

- **Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:**
  - Игри - *Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.*
  - Утринна гимнастика
  - Творчески занимания по интереси
  - Празници и концерти - в подготвителната група и училището.
  - Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др.
  - Разходки и екскурзии сред природата
  - Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.
  - Формиране на етични форми на общуване.
  - Формиране на есетически усет.
  - Групова работа, базирана на принципите на Приказкотерапията.

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни

са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

В ДГ „Незабравка”" е създадена организация за възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 последователни астрономически часа на ден през учебната година.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина или училището.

В целодневната организация в редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска;
- дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение

Програмата залага работа по - всички образователни направления, като се набляга на образователното направление „Български език и литература“, поради факта, че се работи и с деца от ромски произход, за които овладяването на българския език е значително по – трудно. Затова ДГ участва в национални програми, които предлагат възможности за овладяване на българския език.

ДНЕВЕН РЕЖИМ ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
В УЧЕБНО ВРЕМЕ ОТ 15.09.2021 г.до 31.05.2022г.
ЗА 5-6/6-7 Г. ДЕЦА

Времево разписание	Регламентирани и нерегламентирани планирани ситуации
6,00 – 8,30ч.	Прием Занимания по интереси и по избор на децата Утринно раздвижване
8,30 – 9,00ч.	Сутрешна закуска
9,00 – 10,30ч. 10,45 ч.-11,15ч.	Организирани педагогически ситуации/ основни/ с подгрупите в смесена група Междинна закуска – плод Организирани педагогически ситуации и игри
11,15 – 12,00ч.	Разходки и игри на открито. Допълнителни двигателни и приложни дейности. Дейности по избор на децата. Празници и развлечения за децата
12,00 – 12,45ч.	Обяд
13,00 – 15,30ч.	Следобеден сън/ Индивидуални занимания с деца/ Работа с малки групи деца
15,30 – 16,00ч.	Подвижни игри Следобедна закуска
16,00 – 16,30ч.	Организирани занимания и игри,допълнителни дейности
16,30 – 18,00ч.	Игри в занималнята или на двора/ Свободни дейности по интереси/ Изпращане

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕНЯ В ЯСЛЕНА ГРУПА:

6.00- 8.00 прием на децата
8.00-8,15 – утринна гимнастика
8.15- 8, 30- подготовка за закуска
8,30 – 9.00- закуска и тоалет
9.00- 10.00 – дейности в кътовете на занималнята
10.00- 11,15- дейности на открито
11,30- 12. 30- подготовка за обяд и обяд
11,30- 12,30 – обяд и тоалет
12,30- 12,45 – подготовка за сън
12,45- 15, 30 – следобеден сън
15,30- 16.00 – ставане от сън и тоалет
16.00- 16.30 – следобедна закуска
16,30- 17.00- дейности на маси, игри в кътове
17.00- 18.00 – контакти с родители, изпращане на децата

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕНЯ ПРИ 3-4/ 4-5 г. деца

6.00- 8.00 прием на децата
8.00-8,30 – утринна гимнастика
8.15- 8, 30- подготовка за закуска
8,30 – 9.00- закуска
9.00- 10.00 – педагогически ситуации
10.00- 10,15- сутрешна подкрепителна закуска
10,15- 10,45- педагогически ситуации
10, 45- 11. 15- сюжетно-ролеви игри

11.15 12.00- подвижни игри, дейности по избор на децата, творчески игри
12.00- 12.45 - подготовка за обяд и обяд
12,45- 15.00 – следобеден сън
15,00- 15.30– подвижни игри след сън

15,30 – 16.00 - следобедна закуска
16,00- 17.00- педагогически ситуации, дейности на маси, игри в кътове
17.00- 18.00 – контакти с родители, изпращане на децата

Дневният режим е примерен и търпи промяна по отношение на дейностите, в съответствие с интересите и потребностите на децата.

III. ТЕМАТИЧНИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

В съответствие с разпоредбите на чл. 30 от Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование в Детска градина "НЕЗАБРАВКА"" е изработено тематично разпределение, което:

1. Отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда;
2. Осигурява ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователни направления;
3. Включва темите за постигане на отделните компетенции като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за определяне постиженията на децата.

Проследяване на резултатите от образователния процес:

Проследяване на резултатите от образователния процес:

1. *Задачи за проследяване на резултатите от образователния процес:*
   - ❖ Да се проследява ефективността на отделните подходи и форми на педагогическо взаимодействие.
   - ❖ Да се проследяват резултатите от образователния процес: по образователни направления; общо за детската група; по отношение на всяко дете.
   - ❖ На базата на тези резултати да се планира образователния процес по дейности и образователни направления.
   - ❖ Да се осъществява образователния процес по посока - индивидуалните способности или специално образователните потребности на децата.
   - ❖ Основните методи и похвати, които са свързани и проследяване на индивидуалните постижения са изброени след всяко Образователно направление.
2. *Средствата за проследяване на резултатите от образователния процес се прилагат:*
   - ❖ *Текущо*: чрез ситуации, включени в хорариума по отделните образователни направления.
   - ❖ *На принципа „вход" – „изход":* чрез ситуации – също включени в хорариума на образователното направление, в началото и в края на учебната година.
   - ❖ *Всички материали свързани с дейността на детето се съхраняват в детско портфолио.*
3. Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие в предучилищно възраст
   - ▪ Ранното оценяване се извършва от специално обучен педагогически специалист в детската градина.
   - ▪ Ранното оценяване на потребностите от подкрепа на личностно развитие на децата в детската градина включва:

- Ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения

- Определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език
- Определяне на необходимост от извършване на оценка от екипа за подкрепа за личностно развитие на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето при:

□ затруднения във физическо, познавателно, езиковото, социалното, сензорното, емоционалното и творческото развитие на детето спрямо децата от същата възрастова група

□ наличие на рискови фактори и обстоятелства в средата на детето

□ наличие на хронични заболявания, които възпрепятстват обучението и включването на детето в дейността на детската градина

□ наличие на изявени силни страни на детето в областта на изкуството и спорта.

▪ Ранното оценяване се извършва на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина

▪ Оценяването се извършва чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения

▪ Оценяването се провежда индивидуално за всяко дете с писменото съгласие на родителя след информираното му за начина на провеждането.

▪ След провеждането на оценяването родителят се запознава с резултатите от него

▪ В зависимост от резултатите от оценяването координаторът съвместно с родителя определя за всяко дете дейности от общата и/или допълнителната подкрепа за личностно развитие

- Определяне на необходимост от извършване на оценка от екипа за подкрепа за личностно развитие на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето при:

□ затруднения във физическо, познавателно, езиковото, социалното, сензорното, емоционалното и творческото развитие на детето спрямо децата от същата възрастова група

□ наличие на рискови фактори и обстоятелства в средата на детето

□ наличие на хронични заболявания, които възпрепятстват обучението и включването на детето в дейността на детската градина

□ наличие на изявени силни страни на детето в областта на изкуството и спорта.

▪ Ранното оценяване се извършва на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина

▪ Оценяването се извършва чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения

▪ Оценяването се провежда индивидуално за всяко дете с писменото съгласие на родителя след информираното му за начина на провеждането.

▪ След провеждането на оценяването родителят се запознава с резултатите от него

▪ В зависимост от резултатите от оценяването координаторът съвместно с родителя определя за всяко дете дейности от общата и/или допълнителната подкрепа за личностно развитие

▪ Резултатите от оценяването се използват единствено за определяне на дейности за подкрепа на личностно развитие на детето и до тях имат достъп само учителите в групата и останалите педагогически специалисти детската градина, които са извършили оценяването и/или работят с детето, като и неговите родители.

▪ На децата 5 и 6 години в подготвителните групи в детската градина, на които не е извършено ранно оценяване от 3 години до 3 години и 6 месеца, се извършва оценка на риска от обучителни затруднения

▪ Завършването на подготвителна група се удостоверява с Удостоверение за задължително предучилищно образование. То удостоверява завършено предучилищно образование и отразява готовността за постъпване в първи клас в съответствие с очакваните резултати, определени в ДОС за предучилищно образование. Срок за издаване 7 дни от датата на приключване на учебното време.

IV. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Участници в образователния процес са децата, учителите, директорът, ресурсният учител, както и родителите. Предучилищното образование в детската градина се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.Те са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата,учителите и директора на детската градина. Сътрудничеството създава условия за постигане целите на предучилищното образование и формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене на по-следващ етап.

Сътрудничеството се осъществява при условия и ред определени в Правилника за цялостната дейност на ДГ"Незабравка", чрез:

- ✓ Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- ✓ Родителски срещи;
- ✓ Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- ✓ Други форми на комуникация;
- ✓ Обход на децата от подготвителни групи;
- ✓ Посещения по домовете;

При наличие на ефективно взаимодействие възрастните – родители и педагози – взаимно и ползотворно се влияят и допълват в изпълнение на своите социални роли и функции, което носи много положителни моменти. Ето и най-важните от тях.

За детето:

- облекчава се адаптацията при прехода от домашна обстановка към условията в детската градина;
- засилва се чувството за сигурност и за емоционален комфорт;
- стимулира се активността и индивидуалната изява;
- компенсира се дефицитът от общуване с работещи родители;
- обогатява се социалният опит.

За родителите:

- разбират по-добре своите деца, сравнявайки ги с връстниците им;
- овладяват конкретни способи за общуване с децата в разнообразни дейности;
- приемат от нова позиция работата на педагога, нараства доверието към него;
- опознават съдържанието на педагогическия процес и на ежедневието в детската градина;
- повишават своята педагогическа компетентност и я пренасят вкъщи;
- разчупват закостенели стереотипи за семейното възпитание;
- обменят информация не само с педагога, но и помежду си;
- добиват по-голямо самочувствие като особено важни възпитатели на своите деца;
- участват в обсъжданията на екипа за детето, при оценка на потребностите му
- укрепват родителската общност като важна институция

За педагога:

- използва идеите, знанията и професионалния опит на родителите за обогатяване на живота в групата;
- стимулиран е в търсенето и прилагането на различни стратегии (формални и неформални) за общуване с родители и с техните деца;
- разбира по-добре децата, опознавайки близките им;
- осъществява взаимен обмен на информация с родителите за индивидуалните особености на всяко дете;
- използва непосредствената помощ на родителите в педагогическия процес;
- разчита на съдействието на родителите при възникнали инциденти, проблеми.

Непрекъснатото сътрудничество и взаимният обмен на информация с родителите са възможни, ако педагогът умее:

- **ефективно да говори;**
- **ефективно да слуша;**
- **да бъде позитивен.**

А това означава високо ниво на комуникативни умения, гъвкаво използване на разнообразни способи за общуване, отчитане на чувствата, преживяванията и очакванията, изразени (или замаскирани) в поведението на родителите.

Външни връзки

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложби в различните видове изкуства.
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на училището:
  - ✓ ДПС РПУ;
  - ✓ Дирекция Общински дейности и спорт;
  - ✓ Общинската комисия за борба срещу обществените прояви на малолетни и непълнолетни;
  - ✓ Дирекция „Социално подпомагане".

Програмната система на Детска градина „Незабравка" предлага:

1. Варианти на образователно съдържание и алтернативни подходи за неговото реализиране при работата с децата от 2- 3- годишна възраст до постъпването им в училище в условията на организираните детски групи, на семейството и други институции, ангажирани с грижата за децата от тази възраст.
2. Изборност и *свобода при провеждането на образователното съдържание* в практиката съобразно условията, които детската градина предлага, *вариативност и педагогическо творчество.*
3. Ефективното реализиране на програмната система е гарантирано от педагогическите специалисти, квалифицираните кадри, децата, родителите и останалите участници в предучилищното образование.

Формите на сътрудничество се определят съвместно от директора на детската градина, учителите и родителите. Те са регламентирани в Плана за взаимодействие със семейството, Плана за дейностите на институцията и се утвърждават от педагогическия съвет .